

CURRICULUM S OF ANATOLIAN FINE ARTS HIGH SCHOOL ASSESSMENT IN TERMS OF “THE MUSEUM EDUCATION AND APPLI CATION” COURSE

The purpose of this research is to assesst the instruction programs in terms of “the museum education and application course” of Anatolian Fine Arts High School. The research has been done by survey method. Art education, contributes to the development of a very important area of literacy by cultivating abilities to utilize a non-verbal language of expression and communication. Anatolian Fine Arts High Schools are one of, extensively, the institutions which fulfilment the art instruction in Turkey. At this concept, Department of Fine Art Education is the instutions which fulfil higher education at art education. These institutions are to support one another from this point of view conscecutive. However, these programs of institutions aren't expressed that they support one another in terms of “Museum Education and Application Course” generally, even if, their curriculum are similar. This case is an important deficiency in terms of the quality of art education in secondary education. Therefore, “the museum education and applications course” in the Anatolian Fine Arts High School Educational Programs should be rearranged both time of the course and the content of the course.

Key Words: Anatolian Fine Arts High School, Museum Education, Curriculum, Art Education.

Anahtar Kellmeler: Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Müze Eğitimi programı, Sanat Eğitimi

GİRİŞ

Bireyin genel yaşantısı içerisinde verilmesi gereken sanat eğitimi, alana ilgi duyan ve bu yönde eğitim alanlara, amacına uygun ve yaratıcılığı teşvik edecek tarzda verilmelidir. Bu amaçla, bireylere verilen eğitim, onların çevresini daha iyi tanımasına, sanatı ve sanatçıyı takdir etmesine yönelik olmalıdır.

Sanat eğitimi, çağdaş ve çağcıl insan anlayışına uygun nesiller yetiştirmeyi ve insanı kendi değerleri içinde var etmeyi amaçlar (Erinç, 2004: 32). Görsel sanatlar eğitimi Özsoy'a (2003: 41) göre “...yaşantılarımıza canlılık verir, bizi hassas yapar, kim olduğumuza ve neye inandığımızı ilgi duymamızı; bazı zamanlar acı verici de olsa kendimizi ve toplumumuzu aynaya yansıtmanızı sağlar. Görsel bir sanat eseri düşünceleri, duyguları ve algılarımızı sergiler. Görsel sanatlar, her bireyin özgünlüğüyle, kişilikli birey olmanın yüceliği ile ve yaratıcı hayaller kurma ile ilgilenir”.

* Uzm Dr. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı.
e-mail: leventmercin@hotmail.com-leventmercin@dicle.edu.tr

** Yrd. Doç. Dr. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı.
e-mail: al_josman@hotmail.com,aliosman@dicle.edu.tr

Sanat eğitiminin hedeflerinin yerine getirilmesi, yeni öğretim programlarının hazırlanması ile sağlanabilir. Eğitimin birçok alanındaki değişim, sanat eğitimi alanında da olmuş ve olmaktadır. Bu anlamda eğitimin gelişimi ve yeni öğretim modellerinin uygulanmasıyla sanat eğitiminde de klasik bir eğitim anlayışından, daha anlamlı ve kurumsallaşmaya dönük adımların atıldığı görülmüştür.

Günümüzde Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri sanat eğitimi açısından gittikçe önemsendiği bugünkü sayılarınının 50'yi aşmış olmasından da anlaşılmaktadır. Ancak bu liselerin öğretim programlarında önemli eksikliklerin olduğu görülmektedir.

Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Resim Alanı (AGSL) ders programlarını "Müze Eğitimi ve Uygulamaları" açısından irdeleyen bu çalışma literatür taraması şeklinde gerçekleştirilmiştir.

Bulgular ve Yorum

Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri, öncelikle güzel sanatlarla ilgili yüksek öğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılmış okullardır. Bu okullar, ilköğretim üzerine bir yıl hazırlık sınıfı ve en az üç yıl lise öğretim süresi olan yatılı, gündüzlü ve karma eğitim yaparlar.

Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin kuruluş amacı, öğrencilerin:

- a) Güzel Sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim öğretim görmelerini,
- b) Özel yetenek gerektiren yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını,
- c) Alanlarında araştırmacılığa yönelmelerini, yetenekleri doğrultusunda yorum ve uygulamalar yapabilen yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmelerini,
- d) Millî ve milletler arası sanat eserlerini tanımalarını ve yorumlamalarını sağlamaktır (M.E.B, 1999:800).

Kuruluş amacı incelendiğinde bu okulların bir üst eğitim kurumu olarak Güzel Sanatlar Fakülteleri veya Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerine (ilgili alan olması nedeniyle) öğrenci hazırladıkları söylenebilir. Bu yüksek öğretim kurumları –özellikle Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri– Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinden mezun öğrencilerin, ÖSS sınavında "alan" olması nedeniyle, ek puan alabileceği iki alandan biridir. Bu amacı gerçekleştirmek için hem ön kayıt esnasında düşük puan avantajı sağlanmakta hem de ön kayıt sonrası yapılan sınavlarda bu öğrencilere ek puanlar verilmektedir (2004-ÖSS Sınav Kılavuzu: 24).

Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nin ders programlarına bakıldığında, Eğitim Fakülteleri bünyelerinde yüksek öğretim yapan Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı ders programıyla, birkaçı dışında tamamıyla örtüştüğü görülmektedir. Yani

bu programlar; Sanat Tarihi, Estetik, Temel Tasarım, Grafik, Resim Atölye, Heykel gibi derslerle örtüşen içeriklere sahiptir. Üniversitelere bağlı Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı ders programlarında olup da Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri ders öğretim programlarında aynı adla ve ders saati bakımından benzer olmayan derslerin en önemlilerinden biri “Müze Eğitimi ve Uygulamaları” dersidir. Her iki sanat eğitimi öğretimi yapan kurumun birbirini tamamlayan kurumlar olduğu düşünüldüğünde “Müze Eğitimi ve Uygulamaları” dersinin hem nicel hem de nitel olarak Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Resim Alanı ders öğretim programlarında yer almaması sanat eğitimi açısından önemli bir eksiklik olarak görülebilir. Çünkü müzeler, “okulda öğrenilen bilgilerin eğitim etkinlikleri ile oluşturulan deneyimlerle birleştirilebileceği ideal mekânlardır” (Akmehmet, 2003: 36). Ayrıca Mercin’in de (2004:) belirttiği gibi: “Sanat eğitimi bilinçli verebilmek için çocuğun toplumsal, ussal, bedensel, çizgisel, yaratıcı yönlerinin bilinmesi yanında farklı öğretim ortamlarının kullanılması da önemlidir. Sanat eğitimi ve uygulamalarını farklı mekânlarda verebilmenin bir yeri de müzelerdir. Çünkü müzeler, her yaş gurubuna hitap edebilecek zengin ve doyurucu bir nesne koleksiyonuna sahiptirler”. Halbuki Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Resim Alanı ders öğretim programlarına bakıldığında, -bu programa “müze eğitimi” başlığı altında bir ders ancak 2005-2006 eğitim öğretim yılında ilk defa konulmuştur- “müze eğitimi” dersine yer verilmesine rağmen, 1 saatle sınırlandırılması (MEB, 2005:556) dersin amacına ulaşılmasında önemli bir eksiklik olarak görülebilir.

Sanat eğitiminde yaşanan gelişmeler doğrultusunda Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı ders programlarında, 1998 yılında Eğitim Fakültelerinin yeniden yapılandırılması çerçevesinde değişiklik yapılmış ve 4 saatlik “Müze Eğitimi ve Uygulamaları” dersi konmuştur. Bu değişiklik ile Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı çerçeve programlarındaki önemli bir eksiklik giderilmiştir. Çünkü müzelerin görsel sanatlar eğitimi açısından önemi anlaşılmıştır. Bu değişikliğin gerekçelerinin iyi anlaşılması gerekir. Zira bu değişiklik ile dersin kapsamına bağlı olarak farklı bir öğretim ortamının da kullanılmasının sağlayacağı avantajların bilinmesi, diğer kurumlar (İlk ve Ortaöğretim) açısından da yapılacak değişiklikler için bir gerekçe olarak gösterilebilir.

Görsel sanatlar eğitimi amacıyla müzelerde yapılan eğitim, görsel sanatlar öğrencelerine birçok avantajlar sağlamaktadır. Bunları şu şekilde sıralamak mümkündür:

1. Müzelerde sanat eğitimi, yaratıcılığı teşvik eder,
2. Müzelerde sanat eğitimi, yaparak-yaşayarak öğrenmeyi sağlar,
3. Müzelerde sanat eğitimi, aktif öğrenmeyi sağlar,

4. Müzelerde sanat eğitimi, gerçek sanat eserleri ile öğrencileri buluşturur ve bu sayede eserlerin öğrenciler tarafından daha yakından incelenmesini, varsa kopyalarına dokunulmasını ve doğal olarak daha heyecanlı ve güdüleyici bir eğitim ortamının

oluşmasını sağlar,

5. Müzelerde sanat eğitimi, çok alanlı sanat eğitimi yöntemini oluşturan estetik, eleştiri, sanat tarihi ve uygulama gibi birbirini tümleyen farklı disiplinlerin tamamının gerçekleşmesini sağlar,

6. Müzelerde sanat eğitimi, iyi bir planlama ile çoklu zekâ kuramına göre farklı zekâ alanına sahip öğrencilerin hemen hepsine hitap edebilecek bir eğitim ortamı oluşturur.

7. Müzelerde sanat eğitimi, öğrenmeyi daha eğlenceli hale getirir,

8. Müzede sanat eğitimi, geçmiş ile gelecek arasında köprü kurar,

9. Müzede sanat eğitimi, sınırlı bir eğitimi değil yaşam boyu öğrenmeyi sağlar,

10. Müzede sanat eğitimi, doğal bir öğrenme atmosferi oluşturması sayesinde öğrencilerin daha özgür ve kendilerini rahat ifade edebilecekleri bir ortam oluşmasına katkıda bulunur.

11. Müzede sanat eğitimi, sanata, sanatçıya ve geçmiş kültürlere değer verilmesini sağlar,

12. Müzede sanat eğitimi, hem tarih hem de çağdaş sanatlar üzerine yoğunlaşma ile birlikte onu yaratan sanatçıyı anlamaya, sanat eserini algılamaya, doğayı ve insanın çevresini incelemeye doğru bir ilginin oluşmasını sağlar (Riviere, 2001: 33).

13. Müzede sanat eğitimi, farklı uygarlıkların eserlerine saygıyı arttırarak kültürler arası karşılıklı anlayışı geliştirir,

14. Müzede sanat eğitimi, öğrencilerin estetik duyarlılığı kazanmalarını sağlar,

15. Müzeler, kişileri düşünmeye zorlar, doğru tarih bilinci edindirir” (Abacı,2003:4) ve

16. Müzede sanat eğitimi, görsel okuryazarlığı geliştirir.

Müzelerde sanat eğitiminin yukarıda ifade edilen tüm bu yararlarından ötürü, bugün dünyanın gelişmiş birçok ülkesinde daha çok eğitim amaçlı yaygın eğitim kurumları gibi düşünülmekte ve kullanılmaktadır. Aslında ülkemizde de müze eğitiminin sanat eğitimi açısından öneminin derecesi ve gerekliliği yapılan araştırma sonuçlarıyla ortaya çıkarılmıştır. Örneğin Buyurgan'ın (2000: 42) yaptığı çalışmada, öğretim elemanlarının Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri ders programlarına ve derslere yönelik önerileri içerisinde, alan derslerinin bir tanesinin de “Müze İncelemeleri” adı altında toplanması sonucuna varılmıştır.

Müzelerin avantajlarının bu derece açık olmasına ve özellikle sanat eğitimi veren kurumların müzeleri sanat eğitimi amaçlı kullanma konusunda etkin olmaları gerekmesine rağmen, yapılan araştırmalara göre Türkiye’de müzelerin eğitim amaçlı kullanıldıkları pek söylenemez. Belen’in (1992: 54) ve Mercin’in (2003: 8) yaptığı araştırma sonuçlarına göre: İlk ve Ortaöğretim kurumu öğrencilerinin müzelere yılda bir defa sadece müzeler haftası süresince ve ziyaret amacıyla gittikleri, bunun dışında müzelerle

pek ilişki kurmadıkları ve müzelerin de kurumsal olarak öğrenciler için hazırlamış oldukları özel bir eğitim programlarının bulunmadığı, özellikle de Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde müzelerin sanat eğitimi amacıyla yeterince kullanılmadığı saptanmıştır.

Türkiye’de İlk ve Ortaöğretim (özellikle Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri) kurumlarının müzede görsel sanatlar eğitimi ile yeterince ilgilenmemesi, müzeleri eğitim amaçlı kullanılmamaları ve müzelerin birçoğunun dışında eğitim imkânlarının olmaması, Türk müzeciliği ve müze eğitimi açısından çok önemli dezavantajlar oluşturmaktadır. Bütün bu gelişmelere rağmen Türk müzeciliğinin dünyadaki çağdaş müzecilik seviyesine ulaşması imkânsız da değildir. Hatta diğer ülkelere göre birçok avantajları olduğu da söylenebilir. Ancak burada önemle üzerinde durulması gereken konu, müzeleri eğitim amaçlı kullanmayı örgün eğitim veren kurumlarla işbirliği içerisinde yapabilmek ve okullarda alınan alan ile ilgili derslerin amacına uygun olarak müzelerde tamamlamayı sağlayabilmektir. Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin müzeleri sanat eğitimi amaçlı olarak kullanabilmelerini ise öncelikli hedef yapabilmektir.

Sanatı anlamak, göstererek anlatmak, yaparak-yaşayarak öğretmek, sanat eserini hissettirmek, gerçek sanat eserleri ile yüz yüze gelerek sanat eğitimi yapabilmek ancak müzeleri kullanmakla mümkün olabilir. Müzelerin sağladığı avantajlar sayesinde Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde eğitilecek görsel sanatlar öğrencisi, sanatın anlamını kavramış daha donanımlı sanatseverler olarak, sanatı anlatmak ve uygulamak için görevlendirilmiş birer sanatçı veya sanat eğitimcisi olabilir. Bu amaçla sanattan anlayan ve sanata değer verebilen bir toplum olabilmek için hem Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde öğretim yapan eğitimcilere, hem de oralarda öğrenim gören genç bireylere çok önemli görevler düşmektedir. Çünkü inkar edilemez bir gerçek şu ki, sanat kültürünün kuşaktan kuşağa aktarılmasında eğitime düşen rol ve görev özellikle ülkemiz açısından Güzel Sanatlar Fakülteleri/Bölümleri ve Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri gibi birtakım sanata yönelik öğretim yapan kurum ve kuruluşların dışında yerine getirememektedir (San, 2001:4).

Müzeler gelişmiş ülkelerin çoğunda; sadece koruma, sergileme, toplama ve eser onarımının yapıldığı yer olarak kullanılmamakta; bütün bu işlevlerinin yanında müzelerin, formel olmayan bir eğitim kurumu gibi çok etkin biçimde kullanıldığı da bilinmektedir. “Amerikan müzelerinde çocuklar için öngörülen programlarının sağlıklılığı ve sürekliliği, müzelerin bir eğitsel kamu kurumu olma misyonunu desteklemektedir. Okul ve toplumda işbirliği yoluyla müzeler ‘duvarsız sınıfın’ önemli bir parçasını oluşturmaktadırlar” (Özsoy, 2001: 25).

Türkiye, özellikle arkeoloji, sanat tarihi, etnografik ve açık hava müzelerinin yoğunlukta olduğu bir ülke olup, son yıllarda farklı müze (sanayi, doğa tarihi, sanat, oyuncak vb.)

türleriyle kendisini yenilemektedir. Müzelerin eğitim amaçlı kullanılmasının bir gereksinim olması, özellikle görsel sanat eğitiminde bedensel, bilişsel, duyuşsal ve görerek öğrenmenin gerçekleştirilebileceği bir ortamı sağlayabilmesindedir. Bu noktadan hareketle Türkiye'nin sanatsal, tarihi ve kültürel zenginliklerinin toplandığı müzeler, Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin kuruluş amaçlarından ikincisi olan: "Alanlarında araştırmacılığa yönelmelerini, yetenekleri doğrultusunda yorum ve uygulamalar yapabilen yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmelerini" ve "Milli ve milletler arası sanat eserlerini tanımalarını ve yorumlamalarını sağlamaktır" anlayışını gerçekleştirmiş olacaktır. Ayrıca müzelerin varlığını sürdürebilmesi ve tarihi eserlerin korunabilmesi için de "müze eğitimi ve uygulamalarının" yeteri oranda eğitim dizgesi içinde yer alması gerekir. Çünkü Özsoy ve Balcı'nın da (1996: 53) belirttikleri gibi, "Eğitimde yer almayan hiçbir değer hayatiyetini sürdüremez".

Müzelerin eğitim açısından önemli bir kurum niteliğine sahip oluşu, sanatın vazgeçilmez gayelerinden biri olan estetik bilinci geliştiren bir mekân olmasından da kaynaklanmaktadır. Çünkü "Estetik kaygı kendiliğinden ortaya çıkmaz, kendi kendine de bir yöne kanalize olmaz. Bu duyguyu ancak bir estetik obje, yani bir resim, bir sanat eseri ortaya çıkartabilir (Erinç, 1995: 40). Bu bağlamda da müze eğitiminin sanat eğitimi açısından Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı eğitiminde olduğu gibi Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde de rolünün yadsınamayacak kadar önemli olduğu söylenebilir.

Dünya geneline bakıldığında görsel sanatlarda çok alanlı sanat eğitimi yönteminin uygulandığı ve programlarda yer aldığı görülmektedir. Örneğin; McCallum Güzel Sanatlar Okulu, Görsel Sanatlar Programını, öğrencilerin teknik becerilerini geliştirmek ve eleştirel düşünebilmelerini sağlamak için farklı bir ortamda uygulayabilme üzerinde yoğunlaştırmıştır. Program, sanatın ilke ve elemanlarını uygulama, sanat tarihi ve farklı kültürlerin mirasını çalışma (inceleme), sanat eleştirisi ve estetik duyarlılık vasıtasıyla görsel farkındalığı elde etme ve yargılama süreçlerini amaçlayan çok alanlı sanat eğitiminin uygulamasına yönelik olarak hazırlanmıştır (2004: 1. http://fine_arts\McCallum_High_School_Fine_Arts_Academy_Visual_Arts_Program1.htm).

Müzelerin koleksiyonlarında barındırdıkları gerçek sanat eserleriyle yüz yüze yapılacak öğretimin, öğrencilerin yaratıcılıklarını güdüleyeceği gibi, çok alanlı sanat eğitimi modelinin uygulanabilmesi için de çok alanlı sanat eğitimi bileşkenini oluşturan sanat tarihi, estetik, eleştiri ve uygulama elemanlarını etkin biçimde kullanabilme imkânı sunacaktır. Örneğin Berry ve Mayer'in (1989:7) açıklamalarına göre, ABD'de NAEA'nın 1985'de yayınlanan demeçlerinde, nitelikli bir sanat eğitimi için, sanat tarihi, sanat eleştirisi, estetik ve sanat yapıtını uygulamayı bütünleyen elemanların gerekliliğini ifade etmişlerdir.

Müze eğitimi'nin görsel sanatlar eğitimi içerisindeki yeri ile ilgili olarak, sanat eğiti-

minde okulun tek bilgi kaynağı olmadığı, hatta bir okulun sunduğundan daha fazlasının farklı öğrenme ortamlarında olabileceği; bu anlamda “müze eğitimi ve uygulamalarının” görsel sanatlar eğitimi açısından önemli bir olgu olduğu; yaşayan tarih kavramıyla drama etkinliklerinin yapılabileceği, etkili ve eğlenceli öğrenmenin gerçekleştirilebileceği mekânlardan biri olabileceğini ortaya koyma gereği vardır. Sanat eğitimi yöntemleri içerisinde müzelerin önemli bir yeri olduğunu kavrayarak özellikle Türkiye’de bize ait olan veya olmayan bütün sanat eserlerine sahip çıkarak onları korumak ve gelecek kuşaklara aktararak hem örgün hem de yaygın eğitim içerisinde yerini almasını sağlamak, genel ve özel amaçlarına hizmet eden görsel sanatlar eğitimi ile olabilir.

Bilindiği gibi yüksek öğretime nitelikli bireyler kazandırmak ortaöğretimin amaçlarından biridir. Ortaöğretim kurumlarından biri olan Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin kuruluş amaçlarından biri de öğrencilerinin: “Özel yetenek gerektiren yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını” sağlamaktır. Bu amacın gerçekleşmesi için şu an mevcut Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı ders programlarında yer alan “Müze Eğitimi ve Uygulamaları” dersine karşılık gelecek bir ders gerekmektedir. Ayrıca sözü edilen liselerin programlarında sanat eğitiminin gerekliliklerini müzelerde uygulayabilecek yeterli bir süre tahsisi, yüksek öğretimde alana yönelik hazırlanan öğrencilerin bilişsel ve psikomotor deneyimler edinmelerine önemli bir katkı sağlayabilir.

Görsel sanatlar eğitimi ağırlıklı öğretim yapan kurumlar, sanatın ve sanatsever sayısının artmasına katkı sağlayan en önemli kurumlar olmalıdırlar. Gelişmiş ülkelerin birçoğunda sanat müzeleri sanat eğitimi öğretimi yapan kurumlarla eşdeğer tutulurken ve sürekli işbirliği yapılarak karşılıklı eğitim programları hazırlanırken, Türkiye’de bu aktivitelerin istenildiği gibi gerçekleşmemesi, görsel sanatlar eğitimi için önemli bir kayıp olarak görülmektedir. Çellek’in de (2003:1) belirttiği gibi, sanat eğitimi, kültürel donanımlar eğitimidir. Uygulama kadar kültürel birikim de gereklidir. Doğru olan da budur. Sanat eğitimi hiçbir zaman, sadece dört duvar arasında gerçekleşemez. Onun öğretmeni doğadır, insandır, müzedir, sergidir, konferanstır, paneldir.

SONUÇ

Sanat eğitimi, sözsüz bir ifade dili olmakla birlikte iletişimden faydalanma kabiliyetini yerleştirerek, görsel okuryazarlığın çok önemli bir alanının gelişimine katkı sağlar. (http://instructional1.calstatela.edu/laa/aesthetics_2B.html). Müzeler ise sanat eğitimine önemli avantajlar sağlayan bir eğitim ortamı olarak kabul edilir. Ancak müzelerin Türkiye’de sanat eğitimi ağırlıklı öğretim yapan kurumların öncülerinden biri olduğu düşünülen Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri programlarıyla “müze eğitimi” ile “uygulama” boyutunu karşılayacak nicel ve nitel yeterli bir düzenleme getirildiği söylenemez.

Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri, Türkiye’de sanat eğitimi ağırlıklı öğretim yapan, özellikle alana (güzel sanatlar) yönelik yüksek öğretim kurumlarına öğrenci hazırlayan, yetenekli gençlerin yaratıcılıklarını geliştirmeye çalışan ve sanat eğitiminin uygulanması için çaba gösteren ciddi kurumların başında gelmektedir. Bu kurumdan mezun olarak alana yönelik bir yüksek öğretime kayıt yaptıran öğrencilerin, alan eğitiminin önemli bir parçası olan “müze eğitimi ve uygulamaları”nın eksikliğini hissettikleri, makalenin araştırmacıları tarafından 2002–2004 ve 2004–2005 eğitim-öğretim yıllarında Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda yürüttükleri “Müze Eğitimi ve Uygulamaları” dersinde gözlemlenmiştir.

Sonuç olarak, Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde “müze eğitimi ve uygulamaları”nın, hem yüksek öğretime (alana yönelik olarak) hem de görsel sanatlar eğitiminin amacına uygun bir şekilde, öğrencileri eğitmek için çok önemli avantajlar sağlayacağı söylenebilir.

ÖNERİLER

1. Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri’nde görsel sanatlar eğitimi derslerinin sadece sanat odaları ya da atölyelerde olması yeterli olmayabilir. Daha heyecanlı, etkili, akılda kalıcı, yaratıcılığı teşvik edecek bir öğretimin müzede yapılacak etkinliklerle (uygulamalarla) de mümkün olabileceği gerçeği göz ardı edilmemelidir.

2. Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Programları, çağın gereksinimlerine göre yeniden gözden geçirilmeli ve 1 saatlik ders olarak programa yerleştirilen “Müze Eğitimi”, “Müze Eğitimi ve Uygulamaları” başlığı altında müzede uygulamalara yetebilecek süreli bir ders olarak liselerin programlarında yer almalıdır.

3. Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapan idareciler, öğretmenlerin mevcut program dahilinde müzelerin eğitim amaçlı kullanmalarını desteklemeli, hatta öğretmenleri bu yönde teşvik etmelidir.

4. Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin en önemli özelliklerinden biri, bu liselerle üniversiteler arasında köprü görevi kuracak bir kurulun, yani “Sanat Danışmanlar

Kurulunun" bulunmasıdır. Ancak uygulamada bu kurulun amaçlandığı biçimiyle işlemediği görülmektedir. Bu kurulun ilgililerce amacına uygun işletilmesi, eğitimin niteliğinin artırılması bakımından son derece önemlidir. Çünkü bu sayede bu kurulda yer alacak üniversite öğretim elemanları "müze eğitimi ve uygulamaları"nın sanat eğitimi açısından önemi üzerinde durabilir.

Kaynakça

Abacı, O. (2003). Müze Eğitimi. Eğitim Ortamı Olarak Müzeler, Yay. Haz. Kadriye Tezcan Akmehmet. Yıldız Teknik Üniversitesi Yayınları.

Akmehmet, K. T. (2003). Müzelerin Eğitime Katkısı: Okul-Müze İlişkisi. Eğitim Ortamı Olarak Müzeler, Yay. Haz. Kadriye Tezcan Akmehmet. Yıldız Teknik Üniversitesi Yayınları.

MEB (Ekim 1999). Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Yönetmeliği. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisi, s. 799-804.

Atagök, T. (2000). Müzelerin Geçmişi, Bugünü ve Geleceği. Sanat Dünyamız Dergisi, (80), 83-93.

Belen, F. (1992). İlk ve Orta Öğretimde Arkeoloji Müzelerinde Eğitim Sorumluluklarının Belirlenmesi Çözüm Üzerine Bir Deneme. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Berry N and S. Mayer (Editors). (1989). Museum Education History. Theory and Practice. National Art Education Association, Wirginia.

Buyurgan, S. (2000). Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Resim Bölümü Mezunlarının Yüksek Öğrenimdeki Başarıları Durumları İle İlgili Bir Değerlendirme. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 19: 32-42.

Çellek, T. Anadolu Güzel Sanatlar Yönetmeliği Sorunsalı. [www.netyorum.com/sayi/131/\(2003\)0501-06.htm](http://www.netyorum.com/sayi/131/(2003)0501-06.htm).

Erinç, S. M. (1995). Resmin Eleştirisi Üzerine. İstanbul. Hil Yayın.

..... (2004). Sanatın Boyutları. Ütopya Yayınları. Ankara, İkinci Baskı.

MEB. (Ağustos 2005). Tebliğler Dergisi. Cilt: 68.

Mercin, L. (2003). Müzelerin Sanat (Resim) Eğitimi Amaçlı Kullanılmasına İlişkin Yönetici Ve Öğretmenlerin Algılarının Değerlendirilmesi. www.e-sosder.com. Sayı:3.

.....(2004). Okul Öncesi Dönem Çocuk Eğitiminde Sanat Eğitimi Ve Müzeler. Gazi Üniversitesi, Erken Çocukluk Döneminde Sanat Sempozyumu. 2-3 Aralık. Morpa Yayınları, İstanbul.

Özoy, V. ve B. Balcı. (1996). Resim-İş Bölümlerinde Yeniden Yapılanma ve İsim Değişikliği. Milli Eğitim, Haziran,(130), 48-54.

Özsoy, V. (2001). Başarılı Bir Çocuk ve Gençlik Sanat Müzesi. Türkiye'de Sanat

Dergisi, (40), 24-33.

.....(2003). Görsel Sanatlar Eğitimi. Gündüz Yayıncılık, Ankara.

San, İ. (1987). (2001). "Müze Kültürü ve Toplumsal Sorumluluk" konulu açık oturum, Yay. Haz. Sina AKŞİN. Ankara: Müzeciler Derneği.

Riviere, G. H. (2001). Role Museums of Art and Human and Social Sciences. Museums International. Vol. 53, No. 4), UNESCO, Paris.

YÖK. 2004-ÖSS Sınav Kılavuzu Kitapçığı.

İnternet Kaynakları:

http://instructional1.calstatela.edu/laa/aesthetics_2B.html (2005). Learning about art.

http://fine_arts\McCallum_High_School_Fine_Arts_Academy_Visual_Arts_Program1.htm (2004).